

Ołów, Antoni Jan

"Studien zur Psalmenauslegung", Klaus Seybold, Stuttgart-Berlin-Köln 1999 : [recenzja]

Studia Teologiczne 20, 527-528

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

klaracji każe spojrzeć na te zasady w nowym świetle – można powiedzieć, że należą one także do teologicznego dziedzictwa katolickiego. Autor zajmuje się bliżej zasadą *solus Christus*, w przekonaniu, że stanowi ona syntezę pozostałych. Chodzi tu rzecz jasna o katolickie rozumienie tej zasady. W tym celu autor odwołuje się do współczesnych studiów nad dokumentami soboru Trydenckiego, do propozycji współczesnych teologów katolickich i nauczania dokumentów Magisterium. Wykazuje, że *solus Christus* w niczym nie zagraża znaczeniu Kościoła, jako że jedyny Pośrednik dokonuje zbawienia, angażując do tego dzieła stworzenia.

W końcu znajdujemy rozdział o zaskakująco brzmiącym tytule: „Usprawiedliwić Wspólną deklarację o usprawiedliwieniu”. Dostrzegamy tu, z jaką powagą i odpowiedzialnością traktuje O. Napiórkowski trudności w recepcji Deklaracji, jakie pojawiły się po obu stronach. Według autora, zastrzeżenia wysuwane pod adresem Deklaracji ujawniają brak zrozumienia samej istoty ekumenizmu. Droga ku coraz pełniejszej jedności wyznawców Chrystusa domaga się pokornej rezygnacji z przypisywania sobie czy swemu Kościołowi tej pełni prawdy, którą jest sam Chrystus. W przekonaniu O. Napiórkowskiego, trudności, jakie napotyka recepcja Deklaracji, ujawniają konieczność głębszego rozumienia owej „symfoniczności prawdy”, o której pisał Hans Urs von Balthasar.

Niepozornie wyglądająca książka „Bóg łaskawy” zasługuje na uwagę tych wszystkich, którym drogie jest zagadnienie jedności chrześcijan. Połączenie iście franciszkańskiej prostoty z najwyższą kompetencją teologa ekumenisty sprawia, że ta publikacja stanowi cenną pomoc w studiach charytologicznych i ekumenicznych.

Ks. Wojciech Nowacki

Klaus Seybold, *Studien zur Psalmenauslegung*, W. Kohlhammer, Stuttgart-Berlin-Köln, 1998, ss. 319.

Książka Profesora Klaus Seyborda, wykładowcy Starego Testamentu na Uniwersytecie w Basel, stanowi interesujące, egzegetyczno-teologiczne studium wybranych psalmów. Autor dzieła, w oparciu o tekst oryginalny, uwzględniając główne zasady krytyki tekstu i hermeneutyki biblijnej, w sposób naukowy a zarazem przystępny dla czytelnika, poddaje szczegółowej analizie psalmy 16, 29, 58, 62, 76, 90, 104, 41. Autor wykazał się dobrą znajomością metod stosowanych we współczesnej egzegezie biblijnej, zwłaszcza, gdy chodzi o metodę synchroniczną, do której podporządkowana jest metoda analizy semiotycznej zwana niekiedy strukturalną.

Układ książki jest mało przejrzysty. Brakuje podziału na rozdziały czy też części opracowania. Pewnymi wskazówkami odnośnie układu treści są zamieszczone (na str.5) punkty (18) różnych zagadnień, zebranych jak się wydaje dość przypadkowo tak, iż całe dzieło sprawia wrażenie pracy złożonej z kilku artykułów. Po dość długim wprowadzeniu, (s.9-75), w którym zostały poddane krytyce naukowej publikacje ostatnich dziesięcioleci z zakresu Psalterza, autor przeprowadza egzegezę ośmiu psalmów (p.2-9), by następnie dokonać analizy psalmowego fragmentu tekstu Księgi Habakuka 2,4b (p.10). W jedenastym punkcie został potraktowany fragment Ps 27,9-15 pochodzący z Qumran (11 Q Ps). Punkt dwunasty stanowi próbę przybliżenia sposobu redakcji psalmów pielgrzymkowych; trzynasty – w sposób kompleksowy zajmuje się psalmami Azawa. W kolejnym punkcie (14) zostało omówione zagadnienie modlitwy w Psalmach w kontekście hebrajskiego zwrotu *hillâ pan?m*. Punkt 15 książki traktuje o poglądach psalmistów na temat tzw. „ubogich”. W punkcie 16 czytelnik zapozna się ze znaczeniem „psalmów” w Księdze Hioba. Z kolei w punkcie 17 autor opracowania cytując różne psalmy (m.in. Ps 11, 23, 88) traktuje na temat starotestamentalnej nadziei i ufności. Ostatni, zamykający punkt (18) został przez autora dzieła nazwany „kazaniem” i prezentuje luźną interpretację tekstu Ps 127,1.

Praca Klausa Seybolda przedstawia znaczną wartość naukową. Zawiera szereg danych dotyczących genezy psalmów, roli kultu, środowiska, czasu powstania, zjawisk literackich w Psalterzu itp. Porusza też szereg zagadnień teologicznych takich jak stworzenie, zbawienie, opatrzność Boża; sprawy moralne (z dziedziny etyki Starego Przymierza), kwestie dotyczące eschatologii, w również tzw. „odpłaty” - kary i nagrody w życiu wiecznym. Z tego też względu w pełni zasługuje na wykorzystania jej w ośrodkach teologicznych różnych szczebli.

Ks. Antoni Ołów

Stefan Świeżawski, *Dzieje europejskiej filozofii klasycznej*, WNPWN Warszawa – Wrocław 2000, ss. 959

Filozofia klasyczna – to wedle prof. S. Świeżawskiego – europejska myśl filozoficzna od jej zarania aż do wieku XV włącznie. Klasyczna zaś dlatego, gdyż w tym okresie trwa przekonanie, że filozofia – jako *umiłowanie mądrości* – w centralnym miejscu swej problematyki umieszcza metafizykę.

Założenia metafizyczne sposobu uprawiania filozofii wyłożył prof. Świeżawski w studium „Założenie historii filozofii” (Warszawa 1966r.). Tak je komentuje: „...starłem się, aby prowadzony przeze mnie wykład uka-